MIELIPIDE

Luonnon kestävä vaaliminen tarjoaa sekä elämän edellytykset että työtä uusille sukupolville. **VILLE NIINISTÖ VIERASKOLUMNISSAAN**

LUKIJALTA

On aika vaihtaa päättäjiä

Suomella menee nyt erittäin huonosti. Työpaikat katoavat, uusia ei synny. Veropohjaa ei kyetä vahvistamaan.

Päinvastoin, huoltosuhde muuttuu koko ajan epäedullisemmaksi. Eli työssäkäyvien ihmisten lukumäärä suhteessa työelämän ulkopuolella oleviin käy koko ajan pienemmäksi. Mahdoton yhtälö, ja yhä mahdottomammaksi käy, kun uusia ja uusia suurten ikäluokkien edustajia siirtyy eläkkeelle.

Mitä tekee hallitus? Antaa erilaisia takuita vailla vastuita, heittää iskulauseita ja julistuksia, sotkee Suomen mukaan unionin velkamaiden tukemiseen yhä sitovammin, suunnittelee elvyttämistä velkarahalla. 200 miljoonaa euroa kohta 100 miljardin velkapääoman (valtion budjetti 50 miljardia) omaavan konkurssikypsän valtion pelastamiseen!

Rippusia, tyhjiä puheita, hyviä aikeita, jotka aikeiksi jäävätkin, veroja nostetaan, alijäämät kuitataan lisävelalla vuosi toisensa jälkeen.

Ikävintä on se, että vaikka osa porukasta jo ymmärtääkin Suomen olevan ajautumassa kohti Kreikan ja vastaavien kohtaloa, ikäviä päätöksiä lykätään tulevaisuuteen tulevien hallitusten ja vastuunkantajien riesaksi.

Tämä on ymmärrettävää, kun ei ole muun muassa ministerin tehtäviin tai talousasioihin vaadittavaa pätevyyttä ja kun ammattiliitot ovat kaivautuneet vuoden 1918 taisteluhautoihinsa tuumaakaan perään antamatta.

Eikä tukea sieltä poliittisille päättäjille heru, kun on tehnyt politiikasta itselleen ammatin, eikä pysty tekemään vääjäämättä edessä olevia ikäviä päätöksiä äänten menettämisen pelossa.

Onkin aika tullut vaihtaa porukka. Ehdotan, että ensi vuonna järjestetään eduskuntavaalit eurovaalien yhteydessä. Yhdistämällä vaalit saadaan synergiaetuja, taloudellista säästöä ja säästyy myös aikaa.

Ympätään samoihin haminoihin vielä neuvoa antava kansanäänestys Suomen eurojäsenyydestä tai vaikka koko unionin jäsenyydestä. Tämä on perusteltu vaatimus, Suomi on ollut jäsenenä pian 20 vuotta, ja tilannehan on Suomen kannalta historiallisen vakava.

Valtion talous on poikkeuksellisen huonossa jamassa, maksamme unioniin melkein miljardin enemmän kuin sieltä saamme, otamme miljarditolkulla lisälainaa vuosittain lainataksemme ja tukeaksemme eurooppalaisia velkamaita, ja nämä velat ja vastuut sen kuin lisääntyvät.

Olli-Pekka Tuomi
Kunnanvaltuuston 1.varapuheenjohtaja (kesk.)
Ruovesi

Raakamaito

Kuka tekisi ”snowdenit” ja selvittäisi, miksi niin sanottu raakamaito on nyt vaarallista? Yhä on elossa monta raakamaitoa juonutta maitotilallista.

Myös maistellut

Tarkkailusta

Meillä karjantarkkailija ei edes käynyt navetassa. Pian seitsemän vuotta oltu erossa järjestelmästä.

Vastarannankiiski

Lopetin karjantarkkailun, puoli päivää meni hukkaan, joskus enemmänkin. Hyvin ovat lehmät lypsäneet E-maitoa ilman joutavan löpinän kuuntelua.

Ammukka

Tulppauksesta

Lopeta ihmeessä tulppaaminen, mutta muuta systeemiä poikimisen jälkeen. Meijerin neuvojalta voi kysyä lisää.

Lypseskelijä

Vain pakolliset tulppaukset, vioittuneet lohkot, tehty. Loppulypsyt ilman tulppia.

JH

Tulppausrallin lopetettuani lypsytyö asemalla rauhoittui. Aluksi pelotti, että miten käy, mutta näin on menty jo monta vuotta. **Ex-nuori emäntä**

Tulppaus on jokin muinaisjäänne, jonka haitat ovat hyötyä suuremmat.

Lomittajana 30 vuotta

Ei missään tapauksessa saa tulpata, lehmä oppii siihen. Kyllä se ajan kanssa tasoittuu.

Kokemusta on

Nännikumeissa pitäisi olla yksi ”nivel” enemmän, jolloin tyhjentyminen olisi tasaisempaa ja tulpittaminen jäisi pois.

Ilmainen neuvo

KIMMO HAIMI

Mihin barometreistä pudotettiin puhdas luonto, peilikirkkaat kalavedet ja luontoelämykset? Liisa Salmi kysyy.

Luonto ja hiljaisuus valtteinamme?

Kaikkea keskitetään. Niin ihmiset kuin erilaiset virastot ja tuotantolaitoksetkin siirtyvät keskustaajamiin tai suurkaupunkien läheisyyteen. Tyhjiä, hyväkuntoisia rakennuksia jää niin sanottuihin ”surkeisuusbarometrein” luokiteltuihin kuntiin. Väljyyttä olisi tarjota kenelle vain, kun vain kelpaisi.

Noissa barometritutkimuksissa oli tuijotettu pelkästään terveydellisiä ja rahallisia arvoja. Mihin sieltä pudotettiin puhdas luonto, peilikirkkaat kalavedet ja luontoelämykset?

Eli juuri ne arvot, joita ulkomaalaiset arvostavat maassamme.

Poikkesin kerran pohjoisen lomakeskuksessa, jossa maasto oli hiekkaista ja jäkäläistä. Sinne hiirenhiljaisuuteen olivat saksalaiset rakentaneet erämökkejään. Rohkenin ihmetellä, mikä heidät on sinne korpeen vetänyt.

No sehän oli juuri se erämaan rauha ja hiljaisuus. Hiljaisuus, jota moni suomalainen pelkää kohdata ja josta monet kuulema oikein ahdistuvatkin.

Televisiossa vilautettiin äskettäin kuvaa juuri tällaisista hiljaisuuspalveluista, jotka ovat nousemassa trendiinsä. Kiireiset ja usein saasteitten keskellä arkipäiväänsä viettävät maailmankansalaiset haluavat vapaa-ajakseen jotakin aivan muuta.

Keskikesän yötöntä yötä vaikka. Kirkasvetisen lähteen? Aapasuon lakkoineen? Mustikkametsän? Menikö liian autereiseksi?

Talousahdingon voivottelu ei auta meitä pätkääkään eteenpäin, ellemme tartu härkää sarvista ja tee asioille jotakin.

Myös syrjäisillä paikkakunnilla voivat työikäiset asua ja jopa tulla toimeenkin. Etätyö? Nettifirmat? Luontomiljööt?

Jos luonnon keskellä viihtyy, ei eläkeläinenkään välttämättä tarvitse päivittäistavarakauppoja. Kaikki on asenteista kiinni.

Aina voi lähteä reissuille vilkkaimmille seuduille ja palata huojentunein mielin takaisin. Ainakin, jos ei ole suurempia terveydellisiä esteitä olemassa.

Ei vaivuta maalailemaan synkkyysfantasioita, vaan nautitaan Suomen neljästä vuodenajasta. Tämä kesäkin on ollut ihan fantastinen – Suomen ikioma kesä.

Liisa Salmi
Kunnanvaltuuston 1. varapuheenjohtaja (ps.)
Pielavesi

Kilpailukyky on ennen työllisyyttä

Taloutta ei kannata rakentaa viennin varaan, ellei kustannuksia kyetä pitämään sellaisina, että tuotteet ovat kilpailukykyisiä. Ellei ole, investoinnit valuvat hukkaan. Eiköhän näitä tapauksia Suomestakin löydy enemmän kuin tarpeeksi.

Ellei ole yrityksiä ja yrittäjiä, ei tarvita palkkatyöntekijöitäkään. Itse kukin jää oman onnensa sepäksi.

Velkaelvytys on vaarallista letkuruokintaa, jos kustannukset pysyvät edelleen korkeina eikä tuotteesta irtoa liksaa enempää. Jos kustannukset pysyvät ennallaan, tavara jää takapihalle seisomaan ja laitos perässä.

Kun tiettyjä velkarajoja ylitetään, letkut vedetään irti. Niin hotelli kuin tehdas jäävät hylättynä korpeen ja ihmiset työttömiksi. Silloin todellinen kurjistuminen niin yksilö- kuin valtiotasollakin vasta alkaa.

Jokainen palkannousu on aina tiennyt kallistuvia elinkustannuksia, tavallisen ihmisen hyöty on jäänyt luultua ohuemmaksi. Sen sijaan haitat kilpailutalouden ovat korostuneet, nekin tavallisen ihmisen tappioksi potkujen muodossa. Turhan monta yrityskuolemaa ja maastamuuttoa on jo tapahtunut ja ihmiset joutuneet korvauslinjalle.

Ei tarvita kateutta ja luuloa, että yritys riistää työntekijää. Se on ikiaikaisen vanha luutuma, mikä ei kuulu tähän päivään. Työllisyys tulee vasta kilpailukyvyn jälkeen eikä päinvastoin.

Lähes jokaisessa tuotteessa on piilossa useamman ihmisen hintalappu, alkutuottajan, teollisuuden, välikäsien ja kaupan. Ja vielä verokarhun, sen saman joka etuja ja apuja jakaa. Tavallisia ihmisiä niiden kaikkien takana on, jopa sen verokarhunkin.

Tänä päivänä työnantajan ja tekijän on sovittava kunnolla samaan veneeseen, muutoin ei kunnian kukko laula. Ei kannata purra käsiä, joista on riippuvainen, ettei lypsävä lehmä mene mahoksi.

Pienen maan tuotannot, mitä ne sitten ovatkin, mahtuvat maailmalle, jos kilpailukyky on kohdallaan. Se edellyttää joustoa palkoissa ja sitä myöten myös suomalaisten elintasossa. Siihen meillä jos keillä on varaa, leipää se on kapeampikin leipä.

Itse asiassa leivästä ei enää ole ollut kysymys vuosikymmeniin, vaan leivän päällyksen monipuolistetuista särpimistä; ylenpalttisesta elämäntavasta, jonka herkkujen tulisi näkyä maailmanääriin.

Parempi ennakoida heti silloin, kun asia on tiedossa kuin ajautua riskipelillä kreikkalaisten tielle.

Kysymyshän on, ei yhtään sen vähemmästä kuin siitä tavallisesta suomalaisesta, Suomesta ja suomalaisuudesta.

Eikö niistä enää välitetä vaan haikaillaan suurenevissa riskeissäkin sellaisia onneloita, joita ei edes ole?

Vuosikymmeniä jatkuneiden nousujen jälkeen olemme tosi arvokkaita toisillemme ja lisäarvoa pitäisi saada.

Kuinkahan sitä saadaan, kun talouskasvua ei tapahdu ja nolla- tai miinuskasvusta pitäisi löytyä lisäjaettavaa?

No, voihan lisäjaettavan tietysti kustantaa lisävelalla.

Arvi Pöyhönen
Suonenjoki

Eläimet muuttuneet, eläinten lääkintä ei

Olen taistellut virusta vastaan navetassani jo yli kuukauden. Aika laihoin tuloksin kylläkin.

On pistetty kipulääkkeitä ja hoidettu antibiootein. On hypitty tasajalkaa ja hakattu päätä seinään taistellessa byrokratiaa vastaan, jossa ei tunnu olevan minkäänlaista tolkkua.

Ennen kaikkea kukaan muu ei halua ottaa mitään vastuuta eläimistä kuin maanviljelijä. Ja kun hän ottaa sen vastuun, hän rikkoo jotain lakia tai EU-pykälää, kuten laiduntamis-, tartuntatauti- tai eläinsuojelulakia. Ja kaikki tämä tapahtuu eläinten hyvinvointiin vedoten viranomaisten puolelta.

Olenkin mietiskellyt, mistä nykyajan virukset ja bakteerit ovat saaneet näin paljon voimaa, että mikään lääke ei tunnu auttavan. Vielä 1980–90-luvulla eläimet olivat pienikokoisia ja lypsivät huomattavasti vähemmän kuin nyt, mutta niitä hoidettiin samalla antibioottimäärällä kuin nykyään: Eli 40 millilitraa lihakseen painoi eläin 500 tai 900 kiloa.

Sama koskee poikimahalvauksia. Maalaisjärki kun ei ymmärrä, miten yksi pullo kalsiumia voi vaikuttaa samanlailla 500-kiloiseen tai 900-kiloiseen lehmään. Mutta tarvitseeko maanviljelijän kaikkia ymmärtääkään?

Mielestäni tästä syystä bakteerit ja virukset voimistuvat, kun eläimiä alilääkitään. Tiedän kyllä, että viruksille eivät antibiootit vaikuta – ainoastaan kipulääkkeillä voidaan helpottaa eläimen oloa.

Nyt kun eläinlääkintälakia ollaan muuttamassa, toivoisin että valmistelijat ottaisivat tämän asian huomioon. Toivoisin myös, että kun koulutetaan nuoria eläinlääkäreitä, heitä ei peloteltaisi koulussa pykälillä niin, että he eivät uskalla jättää enää (suunkautta annettavia) kipulääkkeitä varalle taloon, kun pelkäävät ylempiä virkamiehiä. Ennen kaikkea toivoisin maalaisjärkeä tähän touhuun.

Ajattelija

Velkakiihkoa on rajoitettava

Kaikki tietävät, miten valtakunnan velkaantuminen on jo kriisirajoilla. Silti valtiolle esitetään lisävelkaa erilaisten hankkeiden rakentamiseen.

Tampereen tunneliin valtiolta vaaditaan 63 miljoonaa euroa ja sitten näihin Helsingin kerskakirjastokirjasto- ja taidemuseohankkeisiin toinen mokoma. Maaseudulla samanaikaisesti joudutaan kirjastotointa rajoittamaan.

Guggenheimin taidemuseon rakentamista Helsinkiin puuhataan jälleen. Taitavien lobbarien ansiosta säätiö pääsi Suomen hallituksen pakeille. Viestintätoimisto Milttonin konsultteina toimivat muun muassa pääministerin sekä valtiovarainministerin entiset avustajat.

On syytä epäillä aikeen onnistuvan.

Hallituksen lupauksista ei ole julkisuuteen valunut vielä tietoja.

Parhaillaan rakennetaan Mänttä-Vilppulassa laajennusta Joenniemen taidemuseon yhteyteen yksityisellä rahalla. Laajennusosa moninkertaistaa Göstan näyttelytilat. Uudistunut Gösta avataan kesäkuussa 2014. Uusittu museo vastaa rakennuskustannuksiltaan, toiminnaltaan ja tiloiltaan Guggenheimia, paitsi että se sijaitsee Helsingistä katsoen vähän syrjässä.

Taidemuseoiden palvelut siis laajenevat, joten sillä ei voi hanketta perustella. Helsingin keskuskirjaston tarvekin on huonosti perusteltavissa, kun kirjastojen käyttöaste vuosittain kutistuu muutamalla prosentilla.

Maalaisten on vaikea ymmärtää Tampereen oman tunnelihankkeen rahoittamista valtion verorahoin. Hupailuhankkeita kannattaa suunnitella vasta, kun lama taittuu. Nyt on elettävä nuukasti, taantuma voi kestää vuosia.

Esko Järvenpää
Jämsä

VIERASKOLUMNI

Tulevaisuuden työpaikat maaseudulla

Ympäristöministerinä olen halunnut erityisesti puhua maaseudun elinvoimasta ja siellä piilevistä lukuisista mahdollisuuksista lisätä vihreitä työpaikkoja. Pääsin hiljattain osallistumaan innostavaan keskustelutilaisuuteen Pielisen rannalla, Lieksan kaupungissa. Siellä puhuimme ympäristöratkaisuista sekä vaihtoehdoista sosiaaliturvan ja työn paremmaksi yhteensovittamiseksi.

Rakenneuudistuksia tarvitaan etenkin monenlaisten elinkeinojen yhteensovittamisen mahdollistamiseksi maaseudulla.

Perustulo olisi maaseudun elinkeinoihin sopiva sosiaaliturvan muoto, joka kannustaisi tekemään niin kausiluontoista kuin keikkatyötä ja toisi varmuutta elämiseen ja arjen pyörittämiseen.

Työttömän verokortti on esimerkki askeleesta kohti perustuloa, mikä mahdollistaa tilapäisen työnteon ilman pelkoa työmarkkinatuen välittömästä menettämistä ja ilman kannustinloukkuja. Keikkahommien muuttuminen kannattavaksi helpottaisi monituloyrittäjyyttä ja riittävän työtulon saamista useista puroista.

Suomea kiertäessäni olen huomannut ihmisillä olevan paljon kiinnostusta uusia lupaavia mahdollisuuksia kohtaan. Biokaasun tuottaminen, maaseutumatkailu, uusiutuvat energiamuodot sekä tietoyhteiskunnan ja etätyön ratkaisut tarjoavat elinkeinoja, joiden lisäämistä maaseutualueilla pitää helpottaa.

Uusista mahdollisuuksista kannattaakin innostua. Lieksassa työllisyyskokeilun kautta on löydetty uusia työmahdollisuuksia erityisesti pitkäaikaistyöttömille.

Kokeilu lähtee paikallisesta näkökulmasta ja tuo yhteen ihmisen osaamisen ja lähtökohdat sekä yritysten, yhteisöjen, järjestöjen ja kaupungin tarpeet. Paikalliset ratkaisut toimivat.

Kylätoimikunnat ja yhteisöt ovat näyttäneet viime vuosina, kuinka maaseutua elävöitetään, kun sen parhaat asiantuntijat, asukkaat, tuovat ajatuksensa samaan pöytään ja tekevät yhdessä työtä ja vaikuttamista kohti suurempia askeleita. On yhteinen tehtävämme edistää myös tällaisen lähidemokratian lisäämistä.

Parhaimmillaan maaseutu on yhteiskunnallisten muutosten lähtöpiste. Uusiutuvan energian tukipolitiikan myötä Saksassa jo puolet uusiutuvan energian tuotannosta on yksityishenkilöiden ja maanviljelijöiden käsissä. Laskemalla syöttötariffin piirin pääsevien laitosten alarajaa, selkeyttämällä pientuotannon verkkoon liittämisen ehtoja ja ottamalla pientuottajien laskutuksessa käyttöön nettolaskutusmalli, Suomessakin voitaisiin seurata Saksan esimerkkiä.

Luontomatkailussa riittää mahdollisuuksia vaikkapa kalastusmatkailussa arvokalojen kantoja elvyttämällä tai eräpalveluissa kansallispuistoja kehittämällä.

Tällä viikolla vein Venäjän luonnonvaraministeri Sergei Donskoin Turun seudulle tutustumaan biokaasun tuotantoon, ravinteiden kierrätykseen maataloudessa ja luontomatkailuun, joissa yhteistyö Venäjän kanssa tarjoaa meille ympäristöratkaisujen vientimahdollisuuksia ja turismituloja, myös maaseudulle.

Luonnon kestävä vaaliminen tarjoaa sekä elämän edellytykset että työtä uusille sukupolville. Vihreä talous tuo työtä, vaalii luontoa ja tukee paikallista yritteliäisyyttä. Ratkaisuja on tarjolla runsaasti, kun niihin vain tartutaan.

VILLE NIINISTÖ on ympäristöministeri ja vihreiden puheenjohtaja.

ville.niinisto@eduskunta.fi

HUIDUNPERÄ

Politiikan syksystä tulossa kiihkeä

Elämme elokuun puoliväliä, mutta poliittisessa elämässämme ei vielä ole aktivoiduttu siinä määrin kuin edellisinä vuosina. Valtionvarainministeriö on toki perinteiseen tapaan jo pitänyt sisäisen budjettiriihensä.

Suurimpien puolueiden hallitus- ja eduskuntaryhmät pitävät kokouksiaan tällä ja ensi viikolla. Samalla tutustutaan asianomaisen paikkakunnan tilanteeseen ja esittäydytään paikallisille: SDP Lahdessa, kokoomus Joensuussa ja keskusta Mikkelissä.

Oma osuutensa rauhalliseen nykytilaan lienee sillä, että viime eduskuntavaaleista on kulunut vain kaksi vuotta ja että seuraavat vaalit poliittisine taistoineen ovat tulollaan vasta 2015.

Politiikassamme on siis eletty suhteellisen rauhallisia aikoja.

Sen sijaan talouselämän uutiset kertovat uusista suurlomautuksista ja irtisanomisista. Se tietää kiihkeää syksyä. Poliitikkojen innostus eduskuntatyön aktivointiin on nyt alkamassa. SDP:n puheenjohtaja ehti jo uhata eduskuntaryhmänsä kokouksessa työmarkkinajärjestöjen asemaa: elleivät ne kykene löytämään syksyllä yhteistä säveltä – siis maltillista tuloratkaisua – niiden asema yhteiskunnan kehitykseen vaikuttavina toimijoina on vakavasti uhattuna.

Se oli poikkeuksellisen jämäkkää puhetta valtiovarainministeriltä ja sisälsi uhkauksen työmarkkinajärjestöjä ja niiden asemaa puolustavasta linjasta, Huidunperällä todettiin.

Kokoomus pitää kokoustaan tänään keskiviikkona Joensuussa. Huidunperällä odotetaan, tuleeko kokoomuksen suunnalta konkreettisia esityksiä rakenteellisista uudistuksista. Ministeri Urpilaisen puheesta ne nimittäin jäivät uupumaan.

Kiinnitettiin myös huomiota siihen, mistä ei SDP:n kokouksessa puhuttu, nimittäin kunta- ja sote-uudistuksesta. Liekö sen kommentointi jätetty sovinnolla kokoomukselle, täällä pohdittiin.

Maamme tunnettiin pitkään kolmen suuren puolueen, aakkosjärjestyksessä keskustan, kokoomuksen ja SDP:n valtiona. Puolueiden kansanedustajien yhteismäärä on tavannut tällöin vaihdella lukujen 149 ja 156 välillä.

Etenkin 1930-luvun alkupuolella elettiin aikoja, jolloin äärioikeistolaisuus sai osalleen vahvan kannatuksen. Isänmaallinen kansanliike eli suuruudenaikojaan. Koettiin myös vaiheita, jolloin äärivasemmistolaisuus eli mahtikausiaan.

Ensimmäisissä sodanjälkeisissä vaaleissamme vuonna 1945 SKDL nousi 49 edustajan puolueeksi. Niin siirryttiin neljän suuren aikakauteen.

Lähes neljä vuosikymmentä myöhemmin vuoden 1983 vaaleista lähtien äärivasemmistopuolueen osuus alkoi sitten supistua 20:een. Neljän suuren vuosikymmenet päättyivät, ja niin palattiin kolmen suuren kauteen.

SDP, joka 1990-luvulla saavutti historiassaan ennätykselliset 63 edustajanpaikkaa, on tätä nykyä varsin vähissä lukemissa 42 edustajallaan. Ylen tiedustelun perusteella koko vasemmistoa – SDP:tä ja vasemmistoliittoa – äänestäisi yhtä paljon kuin tiedustelun kärkipuoluetta, Keskustaa.

Kokoomus puolestaan oli suurimmillaan 1980-luvun lopulla. Sen paikkaluku nousi 53:een ja vuonna 2007 vielä 50:een. Nyt edustajamäärä on 44.

Nyt eduskunnassamme on taas neljä suurpuoluetta, kun perussuomalaisten puolue on tullut nykyisen, 14-jäseniseksi supistuneen vasemmistoliiton tilalle.

Kielikysymys on ollut osa maamme poliittista historiaa. Asia on jälleen nousemassa poliittiselle agendalle, kun kansalaisaloitteena on tulossa eduskunnan käsittelyyn esitys ruotsin kielen pakollisen aseman poistamisesta kouluissamme.

Aloite antaa profiloitumismahdollisuuden Ruotsalaiselle kansanpuolueelle. Oikeusministerimme näyttää nyt tuoneen esille ruotsin taidon merkityksen valtiolliselle kilpailukyvyllemme.

Huidunperällä me maallikot toki pidämme ruotsin kielen merkitystä pohjoismaiselle kulttuuriperinnöllemme ja identiteetillemme kilpailukykyäkin merkittävämpänä tekijänä. Sen vuoksi ei ruotsinkielen opetuksesta kaikille oppilaille pidä meillä luopua.

Tulevista vaaleistamme lähimpinä ovat EU-vaalit. Niistä ei ainakaan toistaiseksi liene tulossa kansallista suurtapahtumaa.

Viime EU-vaalien äänestysprosentti jäi 40 prosenttiin ja viime eduskuntavaalien 70 prosenttiin. Miten käynee seuraavissa eduskuntavaaleissamme?

Onko silloin syytä äänestäjiemme tehokkaaseen aktivointiin?

Niin me täällä Huidunperällä ehtoohetkenä päivän töiden jälkeen vuotuisen korjuukauden alettua.

HEIKINTYTÄR

Tämä on viimeinen kolumni Huidunperältä. Palsta on ilmestynyt MT:ssä vuodesta 1951. Kirjoittajan, ministeri Marjatta Väänäsen 90-vuotishaastattelu julkaistiin MT:ssä perjantaina 9. elokuuta.